ДРЖАВНА МАТУРА

ДРЖАВЕН ИСПИТЕН ЦЕНТАР

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ШИФРА НА КАНДИДАТОТ

ЗАЛЕПИ ТУКА

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Време за решавање: 240 минути

август 2009 година

Шифра на ПРВИОТ оценувач

Запиши тука:

Шифра на ВТОРИОТ оценувач

ЗАЛЕПИ ТУКА

УПАТСТВО ЗА КАНДИДАТОТ

Внимателно прочитај го упатството. Не испуштај ништо.
Залепи ја едната шифра на означеното место на тестот (**„Шифра на кандидатот”**), а другата шифра на означеното место на **листот за одговори**.
Не врти страници и не почнувај со решавање на задачите сѐ додека не ти каже надгледувачот.
Тестот содржи задачи.
На задачите се одговара на еден од следните начини:
– со заокружување на буквата пред точниот одговор;
– со дополнување на речениците во понудените одговори;
– со подвлекување делови во приложените текстови (зборови, група зборови, реченици, пасуси).
Внимавај на јазикот и на правописот во одговорите. **Пишувај читливо.** Нечитливите одговори, нејасните поправки и заокружувањето на повеќе од предвидениот број опции се вреднуваат со нула (0) поени.
И во тестот и во листот за одговори пишувај исклучиво со пенкало и со кирилско писмо.
Одговорите на задачите напишани со молив се вреднуваат со нула (0) поени.
Препишувањето е најстрого забрането. Сите идентични или слични текстови, како и текстовите испишани со различни ракописи се вреднуваат со нула (0) поени.
Покрај секоја задача е даден бројот на поените за точниот одговор.
Задачите се одговараат прво во тестот. Откако ќе завршиш со одговарањето на прашањата во тестот, **одговорите на задачите пренеси ги на листот за одговори**, според Упатството за пополнување дадено во него.
Ти посакуваме многу успех!

© ДИЦ 2009

ДРЖАВЕН ИСПИТЕН ЦЕНТАР

ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА

ПРАЗНА СТРАНИЦА

1 **Прочитај го внимателно извадокот од делото *Странецот* од Албер Ками и заокружи го точниот одговор.**

Денеска умре мама. Или, можеби вчера, не знам. Добив телеграма од домот за старци: „Мајка ти почина. Закопот утре. Искрени сочувства.” Тоа не кажува ништо. Можеби тоа било вчера.

Домот за старци се наоѓа во Маренго, на осумдесет километри од Алжир. Ќе земам автобус во два часот и ќе стигнам истото попладне. Така ќе можам да бдеам над покојната и ќе се вратам утревечер. Побарав два дена отсуство од газдата и тој не можеше да ми ги одбие, извинувајќи се како порано. Но не беше задоволен. Јас дури и му реков: „Јас не сум виновен за тоа.” Тој не одговори. Помислив тогаш дека можеби не требаше да му го речам тоа. Впрочем, немаше зошто да се извинувам. Побргу тој требаше да ми изрази сочувство. Но несомнено тоа ќе го стори задутре, кога ќе ме види ожалостен. Засега, сè уште како мајка ми да не беше умрена. По закопот, напротив, тоа ќе биде свршена работа и сè ќе добие службен изглед.

Со автобусот тргнав во два часот. Беше мошне топло. Како и обично, се хранев во ресторанот на Селест. Многу ме жалеа сите, а Селест ми рече: „Имаме само една мајка.” Кога си заминував тие ме испратија до врата. Бев малку непромислен, требаше да се качам до Емануел за да позајмам црна вратоврска и панделка за околу ракав. Пред неколку месеци нему му умре вујко му.

Трчав за да не го испуштам автобусот. Поради ова брзање, ова трчање, поради сето тоа, несомнено и поради труцкањето, мирисот на бензин, блескавото треперење на патот и небото, сум задремал.

Превод од француски: Бранко Пендовски
Култура, Скопје, 1968

(1.1) Што чувствува Мерсо по смртта на неговата мајка? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Тага.

Б. Лутина.

В. Рамнодушност.

(1.2) Како Мерсо го оправдува отсуството од работа пред газдата? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Службено.

Б. Со ароганција.

В. Со вознемиреност.

(1.3) Каква форма на изразување користи авторот во последниот пасус од наведениот извадок? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Опис.

Б. Споредба.

В. Дијалог.

(1.4) Врз кој мит се темели основната идеја на романот *Странецот*? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Митот за Орфеј.

Б. Митот за Сизиф.

В. Митот за Атена.

(1.5) Каде Албер Ками го гледа излезот од бесмисленоста на животот? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Во надежта за подобар живот.

Б. Во бунтот и промените.

В. Во помирување со судбината.

2 **Прочитај го внимателно извадокот од делото *Странствувањето на Чајлд Харолд* од Џорџ Гордон Бајрон и одговори на поставените прашања.**

37
Еј Шпанци, разбудете се! Вас пак ве вика
рицарството, тој идол свет на стари дни.
Ни мечот блесна в раце, ниту своја лика
Во шлемот рицарот пред бојот суров скри,
а сепак: среде дим од ек и топој зли
му слушам грозен повик: „В бој, на борба, роде!"
Зар исчезна тој глас ил веќе, можеби,
Тој повик губи моќ што умее да води,
што со победата на Шпанија ве сроди?!

38
Сред грозни клетви, слушаш? – коњски топот, кас!
Ох, мечот свиреп чија крв ли сега прска?
Зар нема веќе ни за браќата ви спас
од тие деспоти и свитата им дрска?!
....

Препев: Георги Сталев
Скопје, Матица македонска, 2003

(2.1) **Кому му се обраќа поетот во строфата под број 37 од наведениот извадок?**

1 поен

(2.2) **Од кого треба да се „спасат” поробените народи, според стиховите од строфата под број 38 наведена во извадокот?**

1 поен

(2.3) **Во стихот „*Ох, мечот свиреп чија крв ли сега прска?*”, која стилска фигура е изразена со употреба на придавката?**

1 поен

(2.4) **Каков литературен вид е делото *Странствувањето на Чајлд Харолд*?**

1 поен

(2.5) **На кој литературен правец му припаѓа творештвото на Џорџ Гордон Бајрон?**

1 поен

3 **Прочитај го внимателно извадокот од делото *Пеколот* од Данте Алигиери и заокружи го точниот одговор.**

На средина од мојот живот земен
вистинскиот го изгубив јас пат:
се најдов в шума сам, сред густеж темен.

А таа шума, дива, чуден кат
-што да речам?-во трње. В буеж сета,
сред срце раѓа спомен, страв и лад.

Погорчлива одвај е смртта клета!
Но за блаженството што сум го пил,
ќе раскажам за сѐ што таму сретнав.

Подножјето штом почнав да го сечам,
во срцето го сетив стравот сал,
и пред да почнам по рид да се влечам.

Јас кренав поглед. Видов: сонце-ал
огреало во таа рана зора
врз плеќите на ридот стрме мал.

Па здивна душа, иако бев в гора. . .
А стравот, што во крвта стана мраз
во ноќта, - сетив како топи кора.

И како патник што во еден час
-од бура спасен – гледа в далги бесни
со кои водел бој за својот спас, -

се запре духов мој. Врз спили тесни,
од кои демне само грозна смрт,
а човек стапна, - кренав очи лесни.

Одвај од снага фрлив камен тврд
И штом на стравот крајот му го видов
- зачекорив по пуст и стрмен срт.

Препев: Ѓорѓи Сталев
Матица македонска, Скопје, 2002

(3.1) За што говори поетот во дадениот фрагмент? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. За својот живот.
Б. За убавината на шумата.
В. За својата сакана.

(3.2) Според втората строфа од наведениот фрагмент, поетот е обземен со чувство на: 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. лутина.
Б. гордост.
В. страв.

(3.3) „*Дивата шума*” во наведениот фрагмент го симболизира: 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. безгрешниот живот.
Б. грешниот живот.
В. безгрижниот живот.

(3.4) Данте Алигиери е поет, предвесник на: 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. романтизмот.
Б. хуманизмот и ренесансата.
В. класицизмот.

(3.5) Делото *Пеколот* е составен дел на: 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Човечката комедија.
Б. Божествената комедија.
В. Светската комедија.

4 **Внимателно прочитај го извадокот од драмата *Печалбари* од Антон Панов и заокружи ги точните одговори на поставените прашања.**

КОСТАДИН: (*По извесно двоумење.*) Не, не сакам жена за пари! Јас, милувам, Симка од чиста милост да ми дојде, не за пари! Сакам со неа век да векувам како со жена, не како со платен добиток. Ме разбираш ли? Јас сакам и таа да се праша! Зашто, навистина ако таа се праша, право ќе си каже: „Костадина го сакам"! Сега дали ти е јасно? Сакам жена, а не роб...

БОЖАНА: Дека немаш, така зборуваш. Да имаше дваесет-триесет лири...

КОСТАДИН: И да имав, пак не давав!...

БОЖАНА: Млад си, ќе спечалиш...

КОСТАДИН: Слушај! Постара си, а јас ум да ти давам! Збери си го умот и размисли: зошто татко ми си ги остави коските на печалба? Зошто јас не сум чул ни еден збор од неговата уста? Зошто цел век јадеме сол и црн леб? А и ти, додека можеше, миеше, пред празник туѓи куќи! Имаше маж само три месеци! А јас татко ни еден ден... Дење-вечер правеше метании за здравје на домаќинот, куќата ти остана без домаќин...

БОЖАНА: Што сум јас крива, та така ми зборуваш?... Јас и денес му палам кандило... Дваесет години тој ми е на ум... А сега, за тебе метании правам, Костадине, за да ти даде господ во животот помин, среќа! Дење-вечер се за тебе се молам Костадине, да те чува господ од лошо и на мајка да ми останеш жив и здрав...

КОСТАДИН: Нема ден да не ти зборувам, мајко. Уште ли мислиш по некој ден на печалба да тргнам! Ете пак ти кажувам: како куче ќе гладувам, за корка леб да сум страден, динар да немам, само за печалба не зборувај ми!

БОЖАНА: Срам ми е, само ти дома да седиш...

КОСТАДИН: Од кого?

БОЖАНА: Од светот.

КОСТАДИН: Светот ли ти дава да јадеш?

БОЖАНА: Машко дома не седи! Сите одат...

КОСТАДИН: Кој има долг! Јас немам!

БОЖАНА: А за свадба?

КОСТАДИН: Ќе биде, само без долгови... и без пари...

БОЖАНА: Чорбаџи Јордан не ќе сака ни да чуе без дваесет-триесет лири...

КОСТАДИН: Да ли џорбаџи Јордан ќе чуе таму, во туѓина? Дали може дури преку море... На секого си туѓ... Нема со кого збор да промениш, солза да размениш! И не година, не две. Години, години изврват, скотски да живееш, пари да збереш, додека да имаш лице дома да си дојдеш!... Ако паднам болен, дали чорбаџи Јордан ќе праша за мене? Дали ќе има кој потта да ми ја избрише, кошула да ми размени, јорган да ми фрли?... Ех, црна и крвава е нашата печалба, мајко! Уште покрвава е сиромаштијата, што не гони таму! Проклет да и е коренот!... И големо и малечко нишан носи од неа за цел век!... Гледај, Што направи од нас таа пуста печалба! Маж-роб1 Жена-роб! Син-роб! Ќерка-роб! А мајките, само за солзи се родени!...

БОЖАНА: Од старо, од дедовци ни е оставено...

(4.1) Дадениот извадок е карактеризација на ликот Костадин кој е претставен како:

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

1 поен

А. суров и алчен човек.

Б. предводник на нови сфаќања.

В. наивен и неискусен човек.

(4.2) Во извадокот од драмата е претставен:

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

1 поен

А. мотивот на религиозните убедувања.

Б. мотивот на печалбарскиот живот.

В. мотивот на патриотизмот.

(4.3) На што се противи Костадин во дадениот извадок?

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

1 поен

А. На обичајот за купување невеста.

Б. На обичајот за гостопримливост кон туѓинците.

В. На обичајот за подготвување свадбена веселба.

(4.4) Драмата *Печалбари,* чиј извадок е наведен, според жанрот е:

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

1 поен

А. психолошка драма.

Б. битово-социјална драма.

В. историска драма.

5 **Прочитај го следниот извадок од статијата на Крсте Петков Мисирков и одговори на прашањата.**

1

Осем разгледуајњето на сите задирнати прашајња, за да бидит јасно појауајњето на книгата, сега ќе требит да се кажит неколку зборои за својевременоста на книгата и нашијот литературен јазик.

....

2

Историско-културните прилики во создаајњето на литературни јазици господствуваа секоаш, господствуваат они и сега. Благодарејње ним во нај ноо време се откажафме да си избериме једно од нашите наречија за наш обшч литературен јазик, а наместо тоа зедофме да се учиме и да пишиме на туѓите саседни јазици, нај поеке на бгарцкијот. Благодарејње на приликите сега није си избираме за обшч литературен јазик, централното македонцко, т. е. велешко-прилепцко-битољцко-охридското наречије.

....

3

Создаајњето литературен јазик јет дуовна потребност кај нас, со која се мислит да се клаит крај на злоупотребите на пропагандите со нашите интереси, и со која требит да се создаит овој литературен и научен центр, за да се немат нужда од Белград и Софија. А та тешка задаќа ке е достигната само, ако македонецот от северна Македонија подаит рака на својот брат од јужна Македонија и македонецот од источна Македонија подаит рака на тој од западна. Подаените раци ке си прекрстат околу Прилеп-Битоља.

....

4

Фонетичнијот праопис со употребените во таја книга писмени знакои и со мали отстапки на етимологијата и речничнијот материјал да јет собрајње от сите македонцки наречија.

(5.1) Како се вика капиталното дело на Крсте Петков Мисирков на кое му припаѓа извадокот?

1 поен

(5.2) Какво значење има дејноста на Крсте Петков Мисирков по однос на создавањето на македонскиот литературен јазик?

1 поен

(5.3) Според наведениот извадок, од која област е наречјето кое е предложено од Крсте Петков Мисирков како основа на македонскиот литературен јазик?

1 поен

(5.4) На што се „става крај”, според Крсте Петков Мисирков, со создавањето на македонскиот литературен јазик?

1 поен

(5.5) Каков правопис предлага Крсте Петков Мисирков како основа за македонскиот литературен јазик?

1 поен

6 **Прочитај ја внимателно песната *Нерези* од Гане Тодоровски и заокружи го точниот одговор.**

НЕРЕЗИ

Г. Тодоровски

1
Во секој заглед: Занемена големина!
Во секоја мисла: Победа на невремето!
И одвет: Ваше сум Вчера!

2
Колку е малку нужно в очи да те збереме,
колку е многу нужно во дланките на
самочувството
да те сочуваме.

3
Витосни векови време требало да се наджиveaт,
векови невекувани,
години неизгодинети,
денови неразденети.

4
Витосни векови време во костец со забравата,
и - пак те имаме!

5
Тука сме, речи ни: почесто елате тука
и узнавајте ја смислата
на своето постоење.

6
Бликотен врутоку влеј се во нашите пориви,
така да истрајуваме,
така да се осмислиме,
така да убавееме.

7
Многузборлива немотијо, велиш ли:
и покрај сé -
живееме, живееме, живееме.

(6.1) „Лирскиот субјект” во песната му се обраќа на: 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. манастирот
Б. реката
В. сакаката

(6.2) Со кои зборови е обликувана метафората во првата строфа која се однесува на манастирот? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Во секој заглед / Ваше сум
Б. И одвет / Во секоја мисла
В. Занемена големина / Победа на невремето

(6.3) Која стилска фигура се повторува во секој стих од третата строфа? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Ономатопеја.
Б. Епитет.
В. Компарација.

(6.4) На кој период од развитокот на македонската литература му припаѓа творештвото на Гане Тодоровски? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. На крај на деветнаесеттиот век.
Б. На периодот меѓу двете светски војни.
В. На втората половина од 20 век.

(6.5) Според мотивот, песната е: 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. пејзажна песна.
Б. социјална песна.
В. патриотска песна.

7 **Прочитај го внимателно извадокот и одговори на поставените прашања.**

ПАНОНСКИ ЛЕГЕНДИ *(извадок)*

…Додека така филозофот му се радуваше на Бога, пак дојде друга вест и друга работа не помала од претходните. Ростислав, моравски кнез, поттикнат од Бога, откако се посоветувал со своите кнезови и со Моравјани, му упати пратеници на царот Михаил со порака:

„Нашите луѓе се откажаа од паганството и придржувајќи се за христијанскиот закон, но ние немаме таков учител што да ни ја објасни на наш јазик вистинската христијанска вера за да нè следат и другите земји гледајќи го и тоа. Затоа испрати ни, господаре таков епископ и учител. Оти од кај вас секогаш тргнуваат на сите страни добри закони.“

А царот, откако свика собор, го повика Константина Филозофот и запознавајќи го со таа работа, му рече: „Знам дека си уморен, Филозофе, но ти треба да појдеш таму, никој не може да ја изврши таа задача како тебе.“ Филозофот одговори: „Макар што ми е снагата преморена и макар што сум болен, ќе одам таму на драго срце, само ако имаат букви на својот јазик.“ На тоа царот му рече: „Дедо ми и татко ми и мнозина го барале тоа и не го нашле, како тогаш јас да го најдам?“ А Филозофот рече: „Кој може да напише беседа по вода, а да не стекне име на еретик?“ Царот му одговори пак со својот вујко Варда: „Ако сакаш ти, Бог може да ти го даде тоа, зашто тој им дава на сите што го молат без сомневање и им отвора на сите што тропаат“…

(7.1) **Која е темата на делото *Панонски легенди*?** — 1 поен

____

____

(7.2) **Кој вид на текстови создавани во средновековната литература го сочинуваат делото *Панонски легенди*?** — 1 поен

____

(7.3) **Која мисија е најавена во наведениот извадок?** — 1 поен

____

(7.4) **Како се викала азбуката создадена од св. Кирил?** — 1 поен

____

(7.5) **Наведи го името на еден од учениците кој станува следбеник на дејноста на браќата Кирил и Методиј.** — 1 поен

____

8 **При правилен изговор на следната реченица: „*Ќе дојдам со тебе.*” треба да образуваме:** — 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. акцентска целост со проклитика.

Б. акцентска целост со енклитика.

В. акцентска целост со два полнозначни збора.

9 **Именката *<u>мажиште</u>* претставува:** — 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. деминутив

Б. хипокористик

В. аугментатив

10 **Определи каков прирок е употребен во реченицата: „*Книгава е многу интересна.*”** — 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Прост глаголски прирок.

Б. Сложен глаголски прирок.

В. Глаголско-именски прирок.

11 **Од следните зборови прилог е:** — 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. овде.

Б. овој.

В. од.

12 **Зборовите *<u>непријател</u>* и *<u>душман</u>* претставуваат:** — 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. антоними.

Б. синоними.

В. хомоними.

13 **Именките *вистина*, *итрина*, *храброст* се:** **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. конкретни именки.
Б. апстрактни именки.
В. сопствени именки.

14 **Глаголот *се чешла* е:** **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. преоден.
Б. повратен.
В. непреоден.

15 **Заокружи го погрешно напишаниот збор:** **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. средство.
Б. вовче.
В. ќибрит.

16 **Заокружи ја лично-предметната заменка:** **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. овој.
Б. кој.
В. тој.

17 **Определи кој дел од реченицата е зависна односна реченица:** **1 поен**

Ќе си добие во нозете оној што нема во главата.

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. добие во нозете.
Б. што нема во главата.
В. во нозете оној што.

18 **Напиши писмен состав на тема:**
„Толеранцијата и разбирањето – значајни фактори на современата цивилизација."

13 поени

Текстот треба да има 300 - 400 збора.

Во текстот:
- *искажи го своето мислење почитувајќи ги правилата на стандардниот јазик;*
- *почитувај ги правилата за обликување на композицијата (вовед, главен дел/разработка на темата, заклучок);*
- *опфати го предвидениот број зборови;*
- *искажувај се со јасни и поврзани мисли.*

јазик	
1	2
композиција на текстот	
1	2
содржина	
1	2

19 **Напиши извештај за одржаната хуманитарна акција посветена на крводарителството.**

13 поени

<u>*Текстот треба да има 100 - 150 збора.*</u>

Во извештајот наведи ги:

- *датумот кога се реализирала хуманитарната акција посветена на крводарителството;*
- *името на училиштата каде е спроведена хуманитарната акција;*
- *корисните ефекти за здравството од реализираната хуманитарна акција;*
- *почитувај ја формата на пишување – ИЗВЕШТАЈ;*
- *почитувај го определениот број на зборови (100-150).*

јазик	
1	2
композиција на текстот	
1	2
содржина	
1	2

20 **Прочитај го следниот текст и заокружи ги точните одговори.**

НАЈЗНАЧАЈНИТЕ СВЕТСКИ ТАЈНИ СЛУЖБИ

ЦИА

Американската агенција за разузнавање има три декларирани функции:

1) добивање и анализирање на информациите за странците;
2) пропаганда и јавни односи;
3) тајни операции по наредба на претседателот.

На ЦИА ѝ се даде голема слобода на делување во текот на Студената војна, кога Американската влада мислеше дека една таква неограничена власт е потребна за успешна борба против агенцијата на Советскиот Сојуз, КГБ. Како резултат на тоа, ЦИА беше вклучена во многу државни удари надвор од САД, како во Чиле, Конго и Куба.

МИ6

МИ6 се формира непосредно пред Првата светска војна, во почетокот за да ги надгледува активностите на Германија. Оттогаш, МИ6 целосно е вклучена во големите конфликти на 20-от и 21-от век. И пред нападите од 11 септември МИ6 активно соработуваше со ЦИА во разменувањето на информациите. МИ6 заедно со ЦИА придонеле во уривањето на многу режими, како во Конго во 1961 год. и во Иран во 1953 год.

ГРУ

Кога некој ќе слушне за Руската разузнавачка служба, веднаш на ум му паѓа КГБ. Но, додека КГБ се распадна во 1995 год. во времето на Борис Елцин, постарата Агенција на тајните служби, ГРУ, воопшто не претрпе измени во текот на распаѓањето на Советскиот Сојуз. Создадена во 1918 год., од страна на Ленин, во почетокот оваа агенција имала задача да го третира военото разузнавање.

ДГСЕ

ДГСЕ е формирана дури во 1982 год., како замена на најстарата разузнавачка служба, СДЕЦЕ. Оваа нова служба веднаш стана одговорна за собирање на разузнавачите, како и за откривање на надворешните активности, на активностите на шпионирање од другите земји што ги засегаат интересите на Франција.

БНД

Агенцијата претходник на БНД е создадена пред Втората светска војна со цел да го надбљудува Советскиот Сојуз. Во денешно време нејзина задача е да ја извести Германската влада за повредите на интересите на земјата надвор од границите. Годишниот буџет на БНД достига 430 000 000 евра.

Мосад

Премногу активната Израелска разузнавачка агенција е одговорна за собирање на тајни информации, антитероризам и за разни тајни операции. Мосад е цивилна служба и не употребува војнички чинови, меѓутоа поголемиот дел од вработените служеле во одбранбените сили на земјата.

(www.besnikzeqiri.net)

(20.1) Кога ЦИА добила голема слобода на дејствување? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Во Првата светска војна.
Б. Во Студената војна.
В. Во Втората светска војна.

(20.2) Зошто е формирана МИ6 во почетокот, пред Првата светска војна? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. За разменување информации.
Б. За уривање многу режими.
В. За да ја надгледува Германија.

(20.3) Кој ја оформил ГРУ, руската разузнавачка служба? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Борис Елцин.
Б. Михаил Горбачов.
В. Владимир Илич Ленин.

(20.4) Чија разузнавачка служба е ДГСЕ? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. На Германија.
Б. На Франција.
В. На Русија.

(20.5) Каква функција имала БНД пред Втората светска војна? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Да го надгледува СССР.
Б. Да ја известува Германската влада.
В. Да го зголемува годишниот буџет.

(20.6) Каква служба е МОСАД? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Цивилна.
Б. Воена.
В. Полициска.

21 **Прочитај го следниот текст и одговори на прашањата.**

НОБЕЛОВАТА НАГРАДА ВО РАЦЕТЕ НА НАЈУСПЕШНИТЕ

Доделување на Нобеловата награда

Нобеловата награда за 2008 година од областа на литературата, физиката, медицината, хемија и економија беше доделена на еминентни научници. На церемонијата организирана во Стокхолм наградите ги додели шведскиот крал Карл Густав XVI.

Добитникот на Нобеловата награда за физика има осумдесет и седум години

Американскиот државјанин, роден во Јапонија, Јоичиро Намбу и двајца јапонски физичари пронајдоа помали делови од атомот и се добитници на Нобеловата награда за физика за 2008 година. Според информациите се наведува дека осумдесет и седумгодишниот Јоичиро Намбу не можел да присуствува на церемонијата на доделување на наградата во Шведска, поради годините и кревката здравствена состојба. Останатите двајца физичари со кои Намбу ја дели Нобеловата награда за физика, јапонските научници Макото Кобојоши и Тошхихиде Масакава, беа присутни на доделувањето.

Тројца научници ја поделија наградата вредна 950 илјади евра

На церемонијата беше доделена и наградата за медицина на тројца научници: Хералд Хаусен од Германија за откривање на папилома (ХПВ вирусот кој придонесува за појава на ракот на матката) и на Французите Франсоа Бар-Синузи и Лик Монтење за откривање на вирусот ХИВ кој придонесува за појава на СИДА. Тројцата научници ја поделија наградата која изнесува 950 илјади евра.

Нобеловата награда за хемија за 2008 им припадна на научниците Роџер Циен и Мартин Шелфи од Америка и Осаму Шимомура од Јапонија за истражувањата направени во областа на флуоросцентните протеини. Нобеловата награда за книжевност за 2008 година му припадна на францускиот автор Жан-Мари Ле Клезио кој присуствуваше на доделувањето.

Нобеловата награда за економија му беше доделена на Американецот Пол Кругман за истражувањата направени на тема „Утврдувањето на економските активности и конструкцијата на трговијата“.

За време на свеченоста која секоја година се организира во главниот град на Норвешка, Осло, беше доделена и Нобеловата награда за мир за 2008 година на финскиот државник и дипломат Марти Ахтисари (седумдесет и една година).

За време на одржувањето на свеченоста во Стокхолм на наградените им беа доделени и златни медалји, дипломи и чек од околу 10 милиони шведски круни (950 илјади евра). Нобеловата награда за мир се доделува во Осло, а наградите за медицина - физиологија, физика, хемија, литература и економија се доделуваат на свеченоста организирана во Стокхолм. Свеченостите се организираат на 10 декември денот на годишнината од смртта на основачот на Нобеловата награда Алфред Нобел.

1 поен

(21.1) Каде се доделува Нобеловата награда?

1 поен

(21.2) Кој ја додели Нобеловата награда за 2008 година?

1 поен

(21.3) Кои се добитниците на Нобеловата награда за физика за 2008 година?

1 поен

(21.4) Кому му припадна Нобеловата награда за литература за 2008 година?

1 поен

(21.5) Каде се одржа доделувањето на Нобеловата награда за мир за 2008 година?

1 поен

(21.6) Кој е основоположник на наградата?

22 **Прочитај го следниот текст и заокружи ги точните одговори.**

Република Македонија како држава според Уставот од 1991 година

Политички слободи

ПРАВО НА РАМНОПРАВНОСТ И ЕДНАКВОСТ

Правото на рамноправност, пред сè, ја опфаќа политичко - правната еднаквост на граѓаните и се однесува на негирањето на секоја дискриминација во односот на граѓанинот спрема законот и во уживањето на политичките права. Ова право е поврзано со буржоаско-демократската револуција во XVIII век и до денес постојано се развива и содржински се збогатува.

Правото на еднаквост кое Уставот го изразува со формулацијата дека граѓаните се еднакви во слободите и правата независно од полот, расата, бојата на кожата, националното и социјалното потекло, политичко и верско уверување, имотна и општествена положба и дека тие се еднакви пред законите, е едно од најзначајните права, зошто тоа е темелна вредност за остварување на сите слободи и права на човекот и во своето битие ги негира дискриминацијата, привилегиите и повластувањата од секаков вид и по кој било основ.

Апсолутноста во карактерот на ова право особено доаѓа до израз и го потенцира своето значење во општеството во кое сè уште постојат економски и други разлики помеѓу управувачките и извршните функции, помеѓу положбата и знаењето, помеѓу умниот и физичкиот труд. Рамноправноста и еднаквоста, без оглед на образованието и општествената положба, бара општествени односи во кои не постојат привилегии ниту по основ на знаењето, а особено не по основ на положбата и функцијата. Ова начело е во длабока спротивност со секоја теорија за „аристократизација на духот“ и „избраната елита“, како и со секоја бирократска и хиерархиска општествена и политичка структура.

Најдоследна потврда ова право на граѓаните ја има во принципот според кој „сите се еднакви пред законот“. Тој принцип што го содржат скоро сите устави во светот, всушност, претставува потврда на начелото за слобода на човекот од секоја дискриминција. Тоа начело посебно го обврзува законодавецот со изречна уставна забрана во законите да внесува одредби со кои се прави разлика меѓу луѓето, како и обврска за сите органи кои го применуваат законот и другите прописи примената да ја вршат еднакво спрема сите, што значи во исти случаи да донесуваат исти одлуки водејќи сметка за особеностите на случајот и неговото индивидуализирање според карактерот, а не според учесниците.

Рамноправноста и еднаквоста без оглед на националноста е од особено значење за нашата повеќенационална заедница бидејќи ја исклучуваат повластената положба на одделни нации по основ на нивната бројност, културното ниво и материјалната сила и ја оневозможуваат нивната доминантна положба во Републиката или одделни делови од неа. Слична е вредноста на ова начело по основ на верското уверување зашто исклучува секаква дискриминација по овој основ, а тоа не може да биде пречка во работата и политичкото ангажирање на граѓаните и е плодно тло за верска толеранција во општеството.

Прифаќајќи ја антирасистичката клаузула што е утврдена во Универзалната декларација за правата на човекот и другите документи на Обединетите нации и во политичките определби и залагања на сите демократски земји, Уставот тоа го декларира со принципот на рамноправност и еднаквост по основ на расата.

Рамноправноста и еднаквоста, без оглед на полот е цивилизациски проблем и тој се манифестира во создавање на сите претпоставки за еднаквост на жените со мажите и особено во менувањето на вкупниот однос на општеството спрема жената.

Приемни испити книга,
Скопје 1996 година
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје

(22.1) Дадениот текст според стилот е: **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. уметничко-литературен.
Б. разговорен.
В. научно-учебнички.

(22.2) Со кој историски настан е поврзано правото на рамноправност и еднаквост? **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Рушењето на Берлинскиот ѕид.
Б. Буржоаско – демократската револуција во 18 век.
В. Втората светска војна.

(22.3) Во своето битие правото на еднаквост ги негира: **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. родовите разлики.
Б. дискриминацијата, привилегиите и повластувањата.
В. религиозните разлики.

(22.4) Дискриминаторски теории кои се во спротивност со начелото на еднаквост се: **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. аристократизацијата на духот и избраната елита.
Б. теоријата против расизмот.
В. теоријата за верска толеранција.

(22.5) Начелото на еднаквост кое е содржано во речиси сите устави во светот гласи: **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. сите жени се еднакви пред законот.
Б. сите работници се еднакви пред законот.
В. сите се еднакви пред законот.

(22.6) Антирасистичкиот став, во нашиот Устав, е дeклариран со принципот за: **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. расна рамноправност и еднаквост.
Б. верска рамноправност и еднаквост.
В. родова рамноправност и еднаквост.

23 **Прочитај го следниот текст и одговори на поставените прашања.**

ОСНОВАЊЕ НА ГРАДОТ ОХРИД

Ако го побараме времето на основањето на градот Охрид, трагите нé водат во длабочините на вековите кога човекот во овој регион, користејќи ги предностите на богатата котлина и неисцрпните богатства на езерото ги создава своите први населби. Многубројните локалитети од неолитот откриени на брегот на езерото говорат за животот на праисторискиот човек на овој простор. Во последниве години археолозите од ден на ден со ентузијазам ја дополнуваат археолошката карта на регионот бележејќи ги новите открития што говорат за еден континуиран живот низ различни временски раздобја.

Стратиграфијата на културните слоеви води од епоха во епоха презентирајќи богат материјал. А, кога истражувачите допреле до халштанскиот период, на локалитетите во денешниот град и во неговата непосредна околина, богатството од наоди, нивната техничка обработка и занаетчиските и ликовните вредности, засенија сѐ што беше видено и откриено дотогаш на овој дел од Балканскиот Полуостров. Златните посмртни маски и сандали, садовите со различни форми, обетките, прстените и другите украсни предмети од злато, сребро и бронза, говорат не само за богатството на градот во овој ран период, туку и за високото мајсторство на неговите творци и за префинетиот вкус на неговите нарачувачи и корисници. Имињата на археолошките локалитети: „Требениште“, „Вајтос“, „Дебој“ и „Лихнид“ станаа познати меѓу археолозите ширум светот.

Стариот Лихнидос, денешен Охрид бил центар на илирското племе Десарети и значаен град на познатата магистрала Виа Егнација- сувоземната врска на Егејското со Јадранското Море.

Ако наодите од илирскиот период во повеќето случаи биле дарови зачувани во некрополите, врзани со култот на мртвите, хеленистичкиот период, а потоа и периодот на римското владеење веќе нуди монументални градби во самиот центар на градот. Меѓу нив, без сомневање, посебно место му припаѓа на големиот театар. Денес овој театар, инаку сé уште во фаза на откопување, со својата форма, величина, начинот на изградбата и употребениот градежен материјал сведочи за богатиот културен живот на градот уште во третиот век пред нашата ера кога почнало неговото ѕидање. Понатамошните доградби и проширувања, како и одредени адаптации што траат сé до вториот век од нашата ера, говорат за несомнената улога на театарот низ вековите, не само за градот Лихнидос, туку и многу пошироко.

Преземено од
ОХРИД
КУЛТУРНО - ИСТОРИСКО И ПРИРОДНО ПОДРАЧЈЕ
ВО ЛИСТАТА НА СВЕТСКОТО НАСЛЕДСТВО
Графички завод на Хрватска, Загреб, 1987 година

(23.1) Од кој период датираат локалитетите кои говорат за животот на праисторискиот човек на овој простор?

1 поен

(23.2) Како се вика археолошкиот период чии ископини засенија сè што дотогаш беше откриено на Балканскиот Полуостров?

1 поен

(23.3) Кои археолошки локалитети од овие простори се познати ширум светот?

1 поен

(23.4) На кое илирско племе бил центар Лихнидос?

1 поен

(23.5) Што сочувале во себе некрополите?

1 поен

(23.6) Која монументална градба во центарот на Охрид потекнува од римскиот период?

1 поен

24 **Прочитај го следниот текст и заокружи ги точните одговори на поставените прашања.**

ЈАГЛЕХИДРАТНАТА ДИЕТА ПРЕДИЗВИКУВА ГУБЕЊЕ НА МЕМОРИЈАТА

Утврдено е дека за време на диета која налага намалување на исхраната богата со јаглехидрати, може да дојде до губење на меморијата.

Според весникот „Дејли мејл", во едно истражување направено од страна на Бостонскиот универзитет „Тафтс" во врска со тестирање на меморијата утврдено е дека меморијата на оние луѓе кои додека се на диета избегнуваат употреба на исхрана богата со јаглехидрати е во многу полоша состојба од меморијата на луѓето на кои им е дозволено консумирање на макарони, леб и компири.

Научниците кои потенцираат дека јаглехидратите се многу важен извор за енергијата на мозокот утврдиле дека само по една недела од започнувањето на Аткинсоновата диета се намалуваат мозочните перформанси.

Раководителот на истражувањето Холи Тејлор вели дека со истражувањето е утврдено дека модерните диети кои се состојат од намалена употреба на јаглехидрати или целосно отфрлање на употребата на јаглехидрати имаат огромно негативно влијание врз мислењето и перцепцијата.

Истражувањето е извршено на жени на возраст од дваесет и пет до педесет и пет години. Еден дел од учесниците во истражувањето бил подложен на диета со намалени калории, додека другиот дел бил на диета со намалени јаглехидрати.

На тестовите за меморија направени една недела по диетата констатирано е дека оние учесници кои имале диета со консумирање храна со намалени калории покажале подобри резултати од останатите кои биле на диета со намалена употреба на јаглехидрати.

Најпознатата диета со намалена употреба на јаглехидрати во која се забранува употреба на брашно, шеќер, компири и слична храна која ги содржи, а во која се дозволува консумирање на протеини и масла е дискутабилната Аткинсонова диета.

(24.1) Какви последици предизвикува намалувањето на исхраната богата со јаглехидрати? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Губење на концентрацијата.
Б. Губење на меморијата.
В. Губење на рамнотежата.

(24.2) Кој весник ги објавил сознанијата од истражувањето на Бостонскиот универзитет „Тафтс“? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. „Њујорк тајмс“.
Б. „Вашингтон пост“.
В. „Дејли мејл“.

(24.3) Јаглехидратите се значаен извор на енергија за: 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. мозокот.
Б. срцето.
В. црниот дроб.

(24.4) Диетата со јаглехидрати има негативно влијание врз: 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. зборувањето и изразувањето.
Б. мислењето и создавањето.
В. перцепцијата и оценувањето.

(24.5) Која диета е дискутабилна? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Тејлоровата диета.
Б. Аткинсоновата диета.
В. Тафтсовата диета.

(24.6) Според синтаксичката анализа, во реченицата *„Јаглехидратната диета може да предизвика губење на меморијата”* именската група зборови „*губење на меморијата*” е: 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. индиректен предмет.
Б. подмет.
В. директен предмет.

ПРАЗНА СТРАНИЦА

ПРАЗНА СТРАНИЦА

ПРАЗНА СТРАНИЦА